

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 ianuarie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 14 ianuarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013 de inculpatul

Pantiuhin Oleg Oleg, născut la 29 decembrie 1992, originar și domiciliat în mun.Chișinău, fără loc permanent de trai.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 03.07.2012 pînă la 14.01.2013,

instanța de apel de la 19.03.2013 pînă la 23.05.2013,

instanța de recurs de la 29.10.2013 pînă la 15.01.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 14 ianuarie 2013, Pantiuhin Oleg a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la Pantiuhin Oleg în beneficiul lui Marchitan Victor a prejudiciului material în sumă de 1500 lei și 150 euro, echivalentul în valută națională la data executării sentinței.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Pantiuhin Oleg, la 25 martie 2012, aproximativ la ora 06.00, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se pe str.Drumul Schinoasei 50, or.Codru, mun.Chișinău, prin înțelegere prealabilă, împreună cu încă două persoane, în privința cărora dosarul penal a fost disjuns în procedură separată, l-au atacat pe cet.Marchitan Victor, aplicîndu-i multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.940/D din 12 aprilie 2012, vătămări corporale medii, după care i-au sustras telefonul mobil de model „HTC” cu cartela SIM nr.068518071 la prețul de 1000 lei, portmoneul la prețul de 100 lei, în care se aflau bani în sumă de 150 lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă în mărime de 1250 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate din prevederile art.188 în cele ale art.187 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse mai blînde, sub formă de amendă, ori cu suspendarea executării pedepsei închisorii pe termen de probă, invocînd că instanța incorect a conchis că fapta sa întrunește elementele infracțiunii de tîlhărie, deoarece dînsul nu a aplicat lovituri părții vătămate, nu a folosit careva armă sau obiect în calitate de armă, iar la stabilirea pedepsei să fie luat în considerație faptul că a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise și se obligă de a restitui părții vătămate prejudiciul material cauzat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpatul Pantiuhin Oleg.

În motivarea soluției instanța de apel a constatat că sentința este legală și întemeiată, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just încadrând fapta inculpatului O.Pantiuhin în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțită de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La fel, instanța de apel a indicat că la stabilirea pedepsei, prima instanță a respectat prevederile art.61, 75 Cod penal și, ținând seama de scopul pedepsei penale întru stabilirea echității sociale, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce ține de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele atenunate - recunoașterea vinei și căința sinceră de cele comise, de condițiile de viață ale acestuia, precum și faptul că inculpatul nu a compensat prejudiciul cauzat părții vătămate, corect a ajuns la concluzia de a-i aplica o pedeapsă sub formă de închisoare în limitele minime ale sancțiunii normei penale în baza căreia a fost recunoscut vinovat.

Totodată, instanța a conchis că, în cazul dat, sînt inaplicabile prevederile art.90 Cod penal, deoarece această dispoziție poate fi aplicată la stabilirea unei pedepse cu închisoare pînă la 5 ani, iar careva circumstanțe excepționale pentru stabilirea pedepsei inculpatului cu amendă, în cauză nu au fost constatate.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpatul care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate din prevederile art.188 în cele ale art.187 Cod penal, pe motiv că dînsul doar a sustras bunurile părții vătămate, dar nu i-a aplicat lovituri și nu l-a amenințat pe aceasta cu careva obiecte periculoase pentru viață și sănătate.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.421 Cod de procedură penală, coraportat la art.401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme sînt în drept să declare recurs ordinar.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Reieșind din materialele dosarului, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 20 iunie 2013. Conform procesului-verbal al ședinței instanței de apel, la judecarea apelului au participat inculpatul O.Pantiuhin și avocatul acestuia V.Bucatca, iar la pronunțarea deciziei - doar inculpatul (f.d.165). Tot în aceeași zi - 20 iunie 2013, inculpatului O.Pantiuhin i-a fost înmînată, contra semnătură, copia deciziei motivate, fapt consemnat de el personal în recipisă (f.d.170).

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.231 alin.(3) și art.422 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei menționate expira la 22 iulie 2013.

Inculpatul O.Pantiuhin, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată și a primit copia acesteia.

Conform materialelor dosarului, inculpatul a înaintat recurs asupra deciziei instanței de apel la 16 septembrie 2013, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal la 24 septembrie 2013, deci cu mult mai târziu după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului. Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege – data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar înaintat de inculpatul O.Pantiuhin, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Pantiuhin Oleg împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 14 ianuarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2013, în propria lui cauză penală, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 ianuarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu